
Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Ringertoften

2021

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I Ringertoften har vi i løbet af de sidste par år haft særligt fokus på relationer, systematik og struktur. Alt dette med barnet i centrum. Alle børn har brug for nærvær og omsorg, for struktur og tydelighed. I vores børnegruppe er mange børn i udsatte positioner og de har især brug for dette, hvorfor vi har haft særligt fokus på vores praksis og rolle i dagligdagen gennem forskellige indsatser.

Vi har haft fokus på, hvordan vi skaber bedst muligt rum til ro og nærvær i vores interaktion med børnene. Vores børnegruppe har særlig meget brug for voksne, som kan hjælpe og støtte børnene i at regulere og organisere deres følelser. Det har betydet, at vi blandt andet har arbejdet med vores overgange fra en aktivitet til en anden samt den daglige struktur for at kunne arbejde med børnene i mindre grupper. Vi har længe arbejdet med at dele børnene op i mindre grupper, men vi har været nysgerrige på, hvordan vi kunne gøre det med mere kvalitet. Målet har hele tiden været at skabe nærvær og mulighed for fordybelse samt udvikling og trivsel for det enkelte barn og børnegruppen ud fra SMTTE-modellen.

En måde at sikre mere og bedre kvalitet i vores daglige organisering og relationelle arbejder med børnene har som nævnt betydet et større fokus på:

- Vores overgange fra en aktivitet til en anden: De enkelte stuer og teams har udvalgt nogle konkrete overgangssituationer, som de har ønsket at have et særligt fokus på. Bagefter er der blevet lavet en SMTTE, som har været pejlemærket for det videre arbejde. Sideløbende med at medarbejderne har arbejdet med overgange, har ledelsen været ude at observere de udvalgte situationer og derefter givet medarbejderne feedback med udgangspunkt i det gode – hvad virkede godt og hvad ønsker vi at forstørre og gøre mere af. Processen er hermed løbende blevet evalueret og har bidraget til refleksioner og videreudvikling af praksis til gavn for børnene.
- Marte Meo: Det har længe været en metode, som vi har brugt i Ringertoften, men vi har de sidste par år arbejdet på at få det mere ud at leve blandt personalet, så vi på den måde har et fælles sprog og en fælles tilgang til barnet i vores dagligdag. Gennem små videobaseret forløb har vi

fokus på det relationelle og samspillet mellem barnet og det voksne, og på de udviklingspotentialer, som viser sig i interaktionen.

- **Struktur:** Som nævnt har vi længe arbejdet med en struktur, hvor børnene er i mindre grupper i løbet af dagen, men de sidste par år har vi været nysgerrige på, hvordan denne struktur og organisering kunne optimeres og kvalificeres, så den i endnu større grad tog udgangspunkt i vores børnegruppe og hvad børnene har brug for. Det har bl.a. betydet, at vi har fået opsat tavler i hver afdeling, som bidrager til en mere overskuelig og fleksibel struktur og planlægning over ugens dage. Og det har betydet, at børnene hver dag tilbydes tydelige, afgrænsede legezoner på stuerne og at de er inddelt i små grupper med udgangspunkt i både alder, udvikling og relationer. Situationen med corona har også været med til at sætte krav til et endnu større fokus på mindre grupper, og vi har det seneste års tid arbejdet med en ny organisering, der har været tilpasset de gældende restriktioner og hvad det har betydet for vores praksis og for børnene med henblik på det positive effekter heraf.
- **Systematik:** vi har arbejdet med at kvalificere vores systematik både i forhold til arbejdet med og omkring børnene og den daglige praksis, i forhold til vores brug af data (TOPI, SMTTE, observationer, pædagogiske notater, børnemapperne og i forhold til vores mødekultur (stuemøder, forældresamtaler, møder med supporten – herunder tværfaglige møder, bevægelsesforløb (BOB)).

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

I Ringertoften har en stor del af vores dokumentation og evaluering grobund i vores daglige pædagogiske praksis, og vi arbejder løbende med data fra TOPI, sprogvurderinger og andet som udmønter sig i konkrete værktøjer som SMTTE-model. Disse er vejledende for den daglige praksis omkring det enkelte barn og vores praksis generelt. De drøftes jævnligt på stuemøder/teammøder, justeres og evalueres minimum hvert halve år.

For at sikre en optimering og fastholdelse af denne struktur, har vi bl.a. samarbejdet med en proceskonsulent, som har været ude og arbejde med de enkelte stuer og teams for at udvikle vores stue- og teammøder ved hjælp af en konkret dagsorden og rollefordeling. Det har været med til at skabe en systematik til vores møder, der understøtter en refleksion over egen praksis, som er med til at udvikle og kvalificere vores læringsmiljøer, så de understøtter alle børns trivsel, udvikling og læring bedst muligt. Det er også med til sikre en løbende evaluering og udvikling af vores SMTTE'er, der er vores konkrete styringsredskaber både i forhold til børnene og praksis.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi har løbende forløb i vores praksis, hvor vi bruger Marte Meo som metode til, hvordan vi arbejder med børnenes alsidig personlige og sociale udvikling. På den måde har vi arbejdet målrettet med dels vores egen rolle og interaktion med det enkelte barn og med hvordan vi støtter barnet bedst i sin udvikling. På

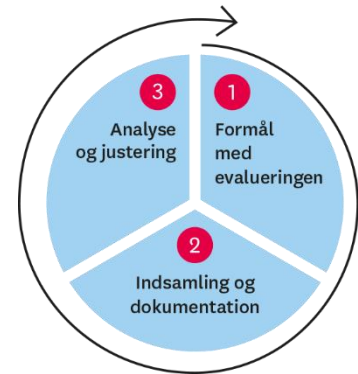
vores stuemøder har vi set filmene og kigget på hvornår det virker. Især har vi set efter barnet initiativer og på hvordan vi guider børnene.

Vi har også brugt film i vores forældresamtaler, hvor vi har vist forældrene filmklip af deres børn og talt om hvordan de kan være med til at se deres børns initiativer og understøtte deres børns udvikling både socialt og kommunikativt.

Senest har vi haft et forløb i gang med klynges psykolog omkring "tryghedscirklen", hvor vi arbejder med at se på børnenes bevægelsesmønstre – hvornår de er ude og udforske verdenen og hvornår de har brug for en tryk havn.

Sammen med vores tale-høre-lærer har vi også haft fokus på hvordan vi kan skærpe vores arbejde med børnenes sprog og kommunikation. Vi har udarbejdet en SMTTE på et forløb med en lille gruppe børn som er udfordret sprogligt, fået den kvalificeret af vores tale-høre-lære. Derefter har hun været ude og observere på vores tiltag og set efter de tegn vi havde opstillet i SMTTE'en, hvorefter vi på et teammøde har fået feedback og dialog om tiltagene havde virket efter hensigten for til sidst at justere planen. Disse forløb har været lærerigt for vores praksis, da vi løbende har evalueret på vores indsatser og kunne justere dem efter behov og følge børnenes udvikling systematisk

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Vi gennemførte på et personalemøde i november 2020 en evaluering for hele personalet. Evalueringsprocessen tog udgangspunkt i fire ud af de seks læreplanstemaer, fordi vi var nysgerrige på, hvilke pædagogiske læringsmiljøer, vi i løbet af de sidste to år har tilbudt børnene i vores organisering og praksis. Vi var nysgerrige på, hvordan den pædagogiske læreplan 'levede' i praksis.

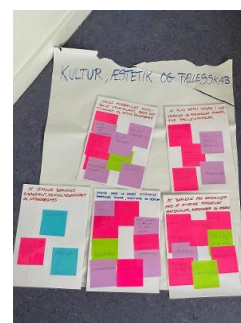
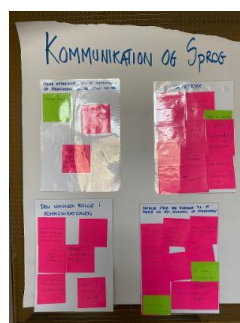
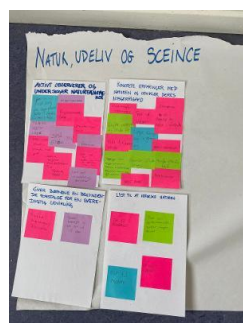
Alle medarbejdere blev inden for læreplanstemaerne 'Natur, udeliv og science' – 'Krop, sanser og bevægelse' – 'Kultur, æstetik og fællesskab' og 'Kommunikation og fællesskab' spurgt ind til alle de ting og måder, som de har arbejdet med temaerne på i løbet af de sidste to år f.eks. hvilke aktiviteter og pædagogiske læringsmiljøer har de skabt og tilbudt børnene ud fra årshjulet og ud fra de enkelte børnegrupper, deres alder, udviklingstrin mv.

Der kom rigtig mange eksempler på, hvordan vi har arbejdet med temaerne og samtidig gav processen anlæg til videre refleksioner over både det nuværende og fremtidige arbejde med de pædagogiske læringsmiljøer.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

I forbindelse med vores evalueringsproces fik vi skabt nogle plancher over de fire læreplanstemaer (se nedenfor), som indeholder alle de eksempler, som medarbejderne kom med. De blev siden hen sorteret ud fra de forskellige mål, der ligger under læreplanstemaerne. Det var med til yderligere at synliggøre, hvor fokus hos medarbejderne har været og på hvad i forbindelse med planlægningen af de pædagogiske læringsmiljøer.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vores evalueringsproces på personalemødet gjorde os klogere på flere ting. Bl.a. viste den os alle, at vi har gang i rigtig mange fine tiltag. Vi tilbyder børnene mange aktiviteter i løbet af dagen, ugen og året, og det inden for alle læreplanstemaer. Men ved hjælp af den indsamlede data, blev vi også klogere på, at der er et behov for, at vi går et spadestik dybere i vores arbejde med de pædagogiske læringsmiljøer og er mere nysgerrige på, hvorfor vi gør, som vi gør og ud fra hvilke pædagogiske overvejelser.

Vi er i forbindelse med denne evalueringsproces, blevet opmærksomme på, at der er et behov for fremadrettet at arbejde med at målrette vores aktiviteter mere i forhold til børnene og dermed kvalificere vores pædagogiske læringsmiljøer, så de, endnu mere end de gør nu, tager udgangspunkt i børnegruppen og hvad den har behov for i forhold til trivsel, læring og udvikling.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Evalueringsprocessen og de nye indsigter, vi har fået med os i den forbindelse, har skabt anledning til konstruktive refleksioner vedrørende vores pædagogiske praksis bl.a. hvor er vi nu og hvor skal vi bevæge os hen i forhold til den rejse, vi altid er på med ambitionen om hele tiden at ville udvikle os og vores praksis til gavn for børnene.

Vi vil have et større og bredere fokus på, at de pædagogiske læringsmiljøer skal tage udgangspunkt i børnene, så aktiviteterne i højere grad er med til at understøtte børnenes trivsel, læring og udvikling.

Dette vil udmønte sig i nogle justeringer og konkrete tiltage i den fremtidige pædagogiske læreplan.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

På et forældrerådsmøde har vi talt om hvad forældrene har oplevet i forhold til børnenes dagligdag og deres oplevelse af den evaluering som de har set beskrevet af Ringertoftens personale.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Særlige områder, vi gerne vil sætte særligt fokus på i det fremadrettede arbejde med udviklingen af vores pædagogiske læringsmiljøer er områder som:

- Leg, børnesyn og børneperspektiver
- Samspil og relationer (marte meo, tryghedscirklen)
- Forældresamarbejde (kommunikation, forældresamtaler)
- Refleksion og metodisk systematik (SMTTE, data)

Fremadrettet vil vi også gerne have et større fokus på vores evalueringskultur og hvordan denne kan optimeres og kvalificeres. Vi er et hus, som har gang i mange projekter og hvordan kan vi sikre en bedre systematik og gennemsigtighed i processen. Hvordan sikrer vi en kontinuerlig udvikling gennem evaluering og hvordan giver vi feedback på projektet/til hinanden.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der

er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

>Skriv her<

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi har øget opmærksomhed på at afslutte vores projekter og ønsker at få udarbejdet et årshjul

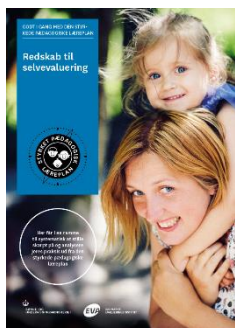
Refleksion og sparring

i forbindelse med vores løbende arbejde med den pædagogiske hverdag vil vi efter hvert emne evaluere vores SMTTE

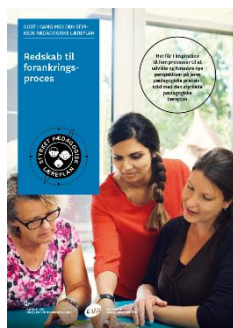
Vi ønsker løbende på vores fastlagte møder at fejre vores succeser i forbindelse med vores evalueringer

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC